

อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

ดนตรีมีอิทธิพลต่อร่างกายและจิตใจ

มนุษย์รู้จักการเล่นดนตรีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และมีการวิวัฒนาการมาเป็นรูปที่เป็นมาตรฐานจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการขับร้องและการบรรเลงดนตรีในปัจจุบันมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับที่ตายตัวสำหรับดนตรีไทยและดนตรีสากล ซึ่งรูปแบบและข้อบังคับที่เป็นมาตรฐานนี้ เป็นกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการบรรเลงและขับร้องดนตรี ตลอดจนออกจนการพัฒนาทางด้านสุขภาพจิตให้เป็นที่มีความสุขจิตที่ดี ซึ่งดนตรีอิทธิพลต่อร่างกายและจิตใจ ดังต่อไปนี้

1. ดนตรีทำให้นुकคลิกภาพดี คือ การเรียนดนตรีทุกประเภท มีกฎเกณฑ์ในการบรรเลงและขับร้องเช่นการนั่ง การยืน การจับเครื่องดนตรี เพื่อให้การบรรเลงและการขับร้องเกิดความสง่างาม พร้อมทั้งเป็นการพัฒนาและสร้างเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้กับผู้บรรเลงและขับร้อง
2. ดนตรีทำให้สุขภาพจิตดี คือ ในการเรียนดนตรีหรือฟังดนตรีจะทำให้เกิดสมาธิในขณะที่ฟังเพลง เกิดความผ่อนคลาย เกิดความสนุกสนาน ทำให้จิตใจร่าเริงเบิกบานชุ่มชื่น มีผลทำให้นुकคนนั้นมีความสุขจิตที่ดี ทั้งนี้ในการเลือกฟังเพลงหรือบรรเลงต้องดูลักษณะของเพลงว่าเราต้องการฟังเพลงในอารมณ์ใด เพื่อไม่ให้ขัดต่อภาวะจิตขณะนั้น
3. ดนตรีบำบัด ในปัจจุบันทางการแพทย์ได้นำดนตรีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาคนไข้บางประเภท โดยใช้เสียงดนตรีเข้ามาช่วยรักษา ทางกรมแพทย์เรียกว่าดนตรีบำบัด สามารถรักษาผู้ป่วยให้หายเป็นปกติได้ด้วยเสียงดนตรี

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=n5k4EI370q4>

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=MrPz7uzMM8I>

ดนตรีมีอิทธิพลต่อการสะท้อนสังคม

1. ค่านิยมของสังคมในผลงานดนตรี

ในช่วงสมัยดนตรีบาโรก ดนตรีเริ่มกลายเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกภายในบ้าน ในบ้านของขุนนาง สำหรับเจ้านายชั้นสูง ใช้บรรเลงในห้องโถงที่ไม่ใหญ่โตนัก ซึ่งมีจำนวนผู้ฟังไม่มาก ในบางครั้งบางคราวก็บรรเลงในสวนหย่อม สำหรับงานเลี้ยง งานรื่นเริงต่างๆ ต่อมาในยุคดนตรีคลาสสิก ดนตรีได้เริ่มแพร่หลายออกไปสู่ประชาชนมากขึ้น สถาบันศาสนาไม่ได้เป็นศูนย์กลางของดนตรีอีกต่อไป บรรดาราชาวงศ์ ขุนนางหรือผู้มีฐานะ นิยมมีวงดนตรีไว้ประดับบารมี ในประเทศไทยก็เคยมีค่านิยมอย่างนี้ในสมัยอยุธยา จนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์จนถึงราวสมัยรัชการที่ 6 จึงได้เสื่อมค่านิยมลงไปเพราะว่าระบบศักดินาได้ถูกยกเลิกไป

ดนตรีในยุคโรแมนติกเป็นสมัยที่รุ่งเรืองมากที่สุด ดนตรีไม่ได้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะราชวงศ์ ขุนนาง อีกต่อไป ดนตรีในสมัยนี้เป็นดนตรีเพื่อสังคม มีการจัดการแสดงคอนเสิร์ต สำหรับประชาชนอย่างแพร่หลาย และนิยมเพลงที่เป็นชาตินิยมด้วยกล่าวคือ การนำเอาเพลงทำนองพื้นเมืองมาใช้เป็นประกอบในบทเพลงที่แต่งขึ้น

ดนตรีในสมัยศตวรรษที่ 20 จนถึงสมัยดนตรีร่วมสมัย ซึ่งมีการวิวัฒนาการดนตรีไปอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการประสานเสียงในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งผู้ที่ไม่เข้าใจในบทเพลงไม่เคยชินในการฟัง จึงทำให้ไม่เป็นที่นิยมแพร่หลายเท่าที่ควร

ดนตรีแจ๊ส

[1] เดิมทีเป็นดนตรีของชาวแอฟริกัน ที่ชาวนิโกรนำเข้ามาในอเมริกาเมื่อสมัยที่ยังเป็นทาส เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกันในระหว่างการทำงานในท้องทุ่งของชนชาวมิซซิสซิปปี ต่อมาเมื่อมีการเลิกทาสชาวนิโกรจึงได้รับการปลดปล่อย

นอกจากนี้ยังมีดนตรีอีกสองประเภท ได้แก่ เพลงศาสนาและ **เพลงบลูส์(Blues)**

[2]

ในช่วง 20 แรกๆ ของศตวรรษที่ 20 มีสถานบันเทิงมากมาย ในระหว่างการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 สถานเริงรมย์ต่างๆ ได้ถูกปิดลง ต่อมาในรูปแบบของเพลงที่เรียกว่าเพลงประชานิยม เพลงสมัยนิยมหรือ **เพลงร่วมสมัย** [3] เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับสังคม การเมือง ปรัชญา และได้เกิดเพลงรูปแบบใหม่ๆ ที่เรียกว่าเพลง ฮิปฮอป แร็ปเรกเก้ สกา

[3]

2. ดนตรีกับความเชื่อของสังคม

สำหรับคนโบราณเชื่อว่าดนตรีคือ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ สามารถเรียกวิญญาณและขับไล่สิ่งชั่วร้ายได้นอกจากนี้ดนตรียังทำให้การสวดมนต์ในพิธีกรรมทางศาสนาดูเข้มขลัง มีความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น ดนตรียังเป็นสัญญาณในการเรียกรวมพล เตือนข่าว เตือนภัยต่างๆ มีความเชื่ออีกว่า เสียงกลอง สามารถเรียกวิญญาณต่างๆมารวมกันเพื่อต่อสู้กับสิ่งชั่วร้าย หรือมาร่วมเต้นรำในพิธีกรรมต่างๆ ได้นอกจากเสียงกลองแล้วยังมีการใช้เครื่องเป่าแบบโบราณรวมอยู่ด้วย

วิวัฒนาการของดนตรีในแต่ละยุคแต่ละสมัย

ประวัติศาสตร์ดนตรีไทยในยุคสมัยต่างๆ

นับตั้งแต่แผ่นดินสุวรรณภูมิแห่งนี้ได้มาตั้งถิ่นฐานในแหลมอินโดจีน และได้ก่อตั้งอาณาจักรไทยขึ้นจึงเป็นการเริ่มต้น ยุคแห่งประวัติศาสตร์ไทย ที่ปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร กล่าวคือ เมื่อไทยได้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัยขึ้น ซึ่งภายหลังจากที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้แล้วนับตั้งแต่นั้นมาจึงปรากฏหลักฐานด้าน ดนตรีไทย ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งในหลักศิลาจารึก หนังสือวรรณคดี และเอกสารทางประวัติศาสตร์ ในแต่ละยุคซึ่งสามารถนำมาเป็นหลักฐานในการพิจารณา ถึงความเจริญและวิวัฒนาการของดนตรีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย เป็นต้นมา จนกระทั่งเป็นแบบแผนดังปรากฏในปัจจุบันพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี [4]

ดนตรีไทยมีลักษณะเป็นการขับลำนำและร้องบรรเลงเล่นกันอย่างพื้นบ้านพื้นเมือง เรื่องที่เกี่ยวกับดนตรีไทยในสมัยนี้ปรากฏหลักฐาน กล่าวถึงไว้ในหนังสือไตรภูมิพระร่วง ซึ่งเป็นหนังสือวรรณคดีที่แต่งขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี กล่าวถึงเครื่องดนตรีต่างๆ ได้แก่ แตร สังข์ มโหระทึก ฆ้อง กลอง ปี่สรใน ฉิ่ง ฉาบ หรือ ฉาบ บัณเฑาะว์ ซอพุงตอ (ซอสามสาย) กังสดาล เป็นต้น ลักษณะการผสมวงดนตรี ก็ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกและหนังสือไตรภูมิพระร่วง กล่าวถึง "เสียงพาทย์เสียงพิน" ซึ่งจากหลักฐานที่กล่าวมานี้สันนิษฐานว่า วงดนตรีไทยในสมัยสุโขทัยมีดังนี้คือ

มโหระทึก เครื่องดนตรีที่มีในสมัยสุโขทัย

ที่มา : thailandclassicalmusic.com

1. วงบรรเลงพิน มีผู้บรรเลง 1 คน ทำหน้าที่ตีคพิน และขับร้องไปด้วย เป็นลักษณะของการขับลำนำ
2. วงขับไม้ ประกอบด้วยผู้บรรเลง 3 คน คือ คนขับลำนำ 1 คน คนตี ซอสามสาย คลอเสียงร้อง 1 คน และ คนไกว บัณเฑาะว์ ให้จังหวะ 1 คน
3. วงปีพาทย์ เป็นลักษณะของวงปีพาทย์เครื่องห้า มี 2 ชนิด คือวงปีพาทย์เครื่องห้า อย่างเบา ประกอบด้วย เครื่องดนตรีชนิดเล็ก ๆ จำนวน 5 ชิ้น คือ
 1. ปี่
 2. กลองชาตรี
 3. ทับ (โทน)
 4. ฆ้องคู่ และ
 5. ฉิ่งใช้บรรเลงประกอบการแสดง ละครชาตรี (เป็นละครเก่าแก่ที่สุดของไทย) วงปีพาทย์เครื่องห้า อย่างหนัก ประกอบด้วย เครื่องดนตรีจำนวน 5 ชิ้น คือ

1. ปี่ใน
2. ฆ้องวง
3. ตะโพน
4. กลองทัด และ

5. ฉิ่งใช้บรรเลงประกอบในงานพิธีและบรรเลงประกอบ การแสดงมหรสพ ต่าง ๆ จะเห็นว่าวงปี่พาทย์เครื่องห้า ในสมัยนี้ยังไม่มีระนาดเอก

4. วงมโหรีเป็นลักษณะของวงดนตรีอีกแบบหนึ่ง ที่นำเอา วงบรรเลงพิณ กับ วงขับไม้มาผสมกัน เป็นลักษณะของ วงมโหรีเครื่องสี่ เพราะประกอบด้วยผู้บรรเลง 4 คนคือ 1. คนขับลำนำและตี กรับพวง ให้จังหวะ 2. คนตี ซอสามสาย คอลเสียงร้อง 3. คนตีพิณ และ 4. คนตีทับ (โทน) ควบคุมจังหวะ

2. สมัยกรุงศรีอยุธยา [5]

ลักษณะการผสมวงดนตรีที่เรียกว่าวงขับไม้บรรเลงพิณ

ที่มา : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ใน **สมัยกรุงศรีอยุธยาปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย** ในสมัยนี้ในกฤตมณฑลเชียรบาล ซึ่งระบุชื่อเครื่อง

ดนตรีไทย เพิ่มขึ้นจากที่เคยระบุ ไว้ในหลักฐานสมัยสุโขทัยจึงน่าจะเป็นเครื่องดนตรีที่เพิ่งเกิดในสมัยนี้ได้แก่ กระจับปี่ ขลุ่ยจะเข้ และ รำมะนา นอกจากนี้ในกฤตมณฑลเชียรบาลสมัย สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. 1991-2031) ปรากฏข้อห้ามตอนหนึ่งว่า "...ห้ามร้องเพลงเรือ เป่าขลุ่ยเป่าปี่ สีซอ ตีกระจับปี่ ตีจะเข้ ตีโทนทับ ในเขตพระราชฐาน..." ซึ่งแสดงว่าสมัยนี้ ดนตรีไทย เป็นที่นิยมกันมาก แม้ในเขตพระราชฐานก็มีคนไปร้องเพลงและเล่นดนตรีกันเป็นที่เอิกเกริก และเกินพอถึงจนกระทั่งพระมหากษัตริย์ต้องทรงออกกฤตมณฑลเชียรบาล ดังกล่าวขึ้นไปเกี่ยวกับลักษณะของ วงดนตรีไทย ในสมัยนี้มีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาขึ้นกว่าในสมัยสุโขทัย ดังนี้คือ

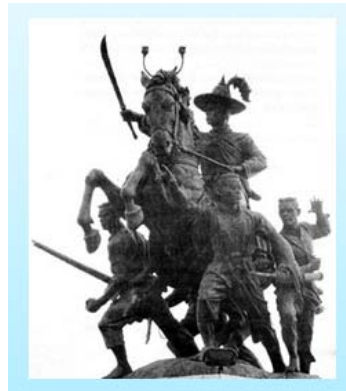
1. วงปี่พาทย์ ในสมัยนี้ก็ยังคงเป็นวงปี่พาทย์เครื่องห้าเช่นเดียวกับในสมัยสุโขทัย แต่มีระนาดเอกเพิ่มขึ้น ดังนั้นวงปี่พาทย์เครื่องห้า ในสมัยนี้ประกอบด้วย เครื่องดนตรี ดังต่อไปนี้ คือระนาดเอกปี่ในฆ้องวง (ใหญ่)กลองทัด ตะโพนฉิ่ง

2. วงมโหรี ในสมัยนี้พัฒนามาจาก วงมโหรีเครื่องสี่ ในสมัยสุโขทัยเป็นวงมโหรีเครื่องหก เพราะได้เพิ่ม เครื่องดนตรี เข้าไปอีก 2 ชิ้น คือ ขลุ่ยและ รำมะนา ทำให้ วงมโหรี ในสมัยนี้ ประกอบด้วย เครื่องดนตรี จำนวน 6 ชิ้นคือซอสามสายกระจับปี่ใช้แทนพิณทับหรือโทน

วงมโหรีเครื่องสี่ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ที่มาของภาพ หอสมุดแห่งชาติพระนคร

3. สมัยกรุงธนบุรี

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ที่มา www.thaiblogonline

เนื่องจากสมัยนี้เป็นช่วงระยะเวลาสั้นมากเพียงแค่ 15 ปีเท่านั้น และประกอบกับเป็นเวลาที่ต้องสร้างบ้านแปลงเมืองตลอดทั้งการป้องกัน พระราชอาณาจักร คนตรีไทยในสมัยนี้จึงไม่มีหลักฐานการพัฒนาปรับปรุงแต่อย่างใด จึงสันนิษฐานว่ายังคงใช้รูปแบบของวงดนตรีในสมัยกรุงศรีอยุธยา

4. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ที่มา : <http://www.youtube.com/watch?v=1LV-VIzaXlc>

ในสมัยนี้เป็นสมัยที่การสร้างบ้านแปลงเมืองได้เข้าสู่ภาวะความเป็นปกติ การศึกสงครามก็น้อยลง แผ่นดินมีความสงบร่มเย็น จึงทำให้ศิลปวัฒนธรรมของชาติได้มีโอกาสได้เจริญรุดหน้า ทั้งได้มีการทำนุบำรุงให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะทางด้านดนตรีไทย สามารถกล่าวได้ว่าในสมัยนี้มีความเจริญขึ้นเป็นอันมากเลยทีเดียว

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชการที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ดนตรีไทยในสมัยนี้ยังคงลักษณะและรูปแบบที่มีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ที่มีการพัฒนาขึ้นบ้างก็คือการเพิ่มกลองทัดขึ้นในวงอีกหนึ่งลูก ให้มีเสียงสูงหนึ่งใบ เสียงต่ำหนึ่งใบ ขึ้นในวงปี่พาทย์ซึ่งเป็นที่นิยมมาจนทุกวันนี้

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชการที่ 2 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ถือได้ว่าเป็น **ยุคทองของดนตรีไทย** เลยทีเดียว เนื่องด้วยพระมหากษัตริย์ได้มีความสนพระราชหฤทัย ในการดนตรี กวีศิลป์ พระองค์ทรงมีพระ

ปรีชาสามารถทั้งทางด้านดุริยางคศิลป์ ทศนศิลป์ วรรณศิลป์ โดยเฉพาะทางด้านดุริยางคศิลป์ พระองค์ทรงมีความสามารถในการทรงชอสามสาย ถึงกับมีชอสามสายคู่พระหัตถ์ที่ชื่อว่า “ชอสายฟ้าฟาด” ทั้งยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงไทยเดิมไว้เพลงหนึ่งซึ่งมีความไพเราะมากและเป็นอมตะมาจนทุกวันนี้ นั่นคือเพลง “ทรงพระสุบิน” หรือที่เรารู้จักกันในนามของเพลง “นุหุลั่นลอยเลื่อน”

การพัฒนาเปลี่ยนแปลงของดนตรีไทยในสมัยนี้ คือการนำวงปี่พาทย์ไม้แข็งมาบรรเลงประกอบการขับเสภา ซึ่งในวงปี่พาทย์เสภานี้ได้มีกลองชนิดหนึ่งเกิดขึ้น คือ “กลองสองหน้า” ซึ่งมีลักษณะคล้ายเบิ่งมาของวงปี่พาทย์มอญ ซึ่งใช้บรรเลงกำกับจังหวะแทนตะโพนและกลองทัด ในการประกอบการขับเสภา และยังมีบทเพลงที่เรียกว่า “เพลงเสภา” เกิดขึ้น

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า รัชการที่ 3 ในสมัยนี้ มีการปรับปรุงและสร้างเครื่องดนตรีไทยขึ้นเพื่อประสมในวงปี่พาทย์ ได้แก่ ฆ้องวงเล็กและระนาดทุ้ม เพื่อใช้ประสมในวงปี่พาทย์ไม้แข็ง จึงเกิดเป็นวงปี่พาทย์เครื่องคู่ ในรัชสมัยนี้เองซึ่งเป็นที่นิยมมาจนทุกวันนี้

รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการสร้างเครื่องดนตรีที่เอาแบบอย่างมาจากหีบเพลงฝรั่ง ได้แก่ ระนาดทองหรือระนาดเอกเหล็กและระนาดทุ้มเหล็ก ซึ่งได้เกิดวงดนตรีขนาดใหญ่ขึ้น ที่เราเรียกว่า “วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่”

สืบต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 ได้มีนักปราชญ์ราชบัณฑิต เกิดขึ้นหลายท่าน ทั้งด้านดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ เชิงช่างต่างๆ ในด้านการดนตรี ได้มีวงปี่พาทย์อีกชนิดหนึ่งที่ได้แบบอย่างมาจากการแสดงโอเปร่าของชาติตะวันตก โดยผู้ที่คิดประสมดนตรีไทยชนิดใหม่นี้คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ โดยให้ชื่อวงดนตรีไทยที่ประสมวงขึ้นใหม่นี้ชื่อว่า “วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์” เพื่อใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครดึกดำบรรพ์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาใหม่

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีพระปรีชาสามารถในการละครและกวีนิพนธ์ ทรงพระราชนิพนธ์ละครไว้มากมายทั้งบทพากย์เจรจา โขนเรื่องรามเกียรติ์ ในทางดนตรีไม่มีสิ่งใดได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นพิเศษ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัย ในการดนตรีถึงกับทรงหัดเล่นดนตรีด้วยพระองค์เอง พระองค์ท่านมีพระปรีชาสามารถในการทรงชองู้ ทั้งยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงไทยไว้ถึงสามเพลงคือ เพลงราตรีประดับดาว เพลงโหมโรงคลื่นกระทบฝั่ง และเพลงเขมรลออองค์

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 บ้านเมืองอยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง ทางด้านดนตรีจึงมิได้มีการพัฒนาขึ้นแต่อย่างใด สืบจนรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระภัทรมาหาราช รัชกาลที่ 9 การดนตรีได้มีความเจริญขึ้นเป็นอย่างมาก มีวงดนตรีไทย ที่เกิดจากการประสมวงขึ้นในรูปแบบของตะวันตก นั่นคือ “วงมหาดุริยางค์ไทย” ซึ่งเป็นแนวคิดของ หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก

ประวัติดนตรีตะวันตกแบ่งออกเป็นสมัยต่างๆ ได้ 9 สมัย ดังนี้

1. สมัยกรีก (Ancient Greek Music)

วัฒนธรรมตะวันตกถูกผูกติดอยู่กับชาวกรีกโบราณและชาวโรมัน ความสมบูรณ์ ความยอดเยี่ยมของความสวยงามและศิลปะมีต้นกำเนิดจากกรีกทั้งสิ้น ประวัติดนตรีกรีกโบราณตั้งแต่เริ่มต้นถึง 330 ปีก่อนคริสตกาล (330 B.C.) ดนตรีกรีกเป็นดนตรีเน้นเสียงแนวเดียว (Monophonic music) เน้นเฉพาะแนวทำนอง ไม่มีการประสานเสียง ดนตรีกรีกแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 Mythical Period จากเริ่มต้นถึง 1,000 ปีก่อนคริสตกาล (1,000 B.C.) ดนตรีประเภทนี้ใช้ประกอบพิธีกรรมของลัทธิเทพเจ้าอพอลโล (Apollo) ผู้เป็นเจ้าแห่งแสงสว่าง พิธีกรรมของเทพเจ้าไดโอนิซัส (Dionysus) ส่วนเทพนิยายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีคือบรรดาเทพ 9 องค์ เป็นธิดาของเทพเจ้าซีอุส

1.2 Homeric Period (1,000 – 700 B.C.) **โฮเมอร์ (Homer)** เป็นผู้ก่อตั้งสมัยนี้ และในสมัยนี้มีบทร้อยกรองที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติเกิดขึ้นจากการเดินทางผจญภัยของโฮเมอร์ ซึ่งต่อมาบทร้อยกรองหรือมหากาพย์ของโฮเมอร์กลายเป็นวรรณคดีที่ชาวกรีกนำมาขับร้อง ผู้ที่ขับร้องจะคิดพิณไลรา (Lyra) ลักษณะการขับร้องนี้เรียกว่า บาดส์ (bards) นอกจากนี้ยังมีดนตรีพื้นเมือง (Folk songs) ซึ่งมีลักษณะเป็นเพลงของพวกเขาเลี้ยงแกะที่เป่า Panpipes (เครื่องดนตรีชนิดหนึ่งคล้ายแคน)

1.3 Archaic Period (700 – 550 B.C.) ในยุคสมัยนี้มีการแสดงออกจากการระบายอารมณ์ในใจของกวี (Music expressing sentiments) เป็นรูปแบบกวีนิพนธ์แบบลิริก (Lyric) ซึ่งมีลักษณะที่เอื้อให้กวีได้แสดงความรู้สึกส่วนตัวได้อย่างเต็มที่

1.4 Classical period (550 – 440 B.C.) เป็นยุคที่มีการพัฒนาการร้องเพลงประกอบระบำที่เรียกว่า "ดิททิรัมบ์" (Dithyramb) คือ เป็นการร้องเพลงโต้ตอบกับกลุ่มคอรัส ทำให้การแสดงมีลักษณะของการสนทนาโต้ตอบกัน นอกจากนี้ยังมีการแสดงที่มีการ

ผสมผสานศิลปะการเต้นรำและดนตรี

1.5 Hellenistic Period (440 – 330 B.C.) มีการค้นพบกฎพื้นฐานของเสียง โดยพิทาโกรัส (Pythagoras) ค้นพบวิธีที่จะสร้างระดับขึ้นคู่เสียงต่างๆ รวมทั้งระดับขึ้นคู่ 8 ซึ่งเป็นหลักที่สำคัญของบันไดเสียงของคนตรีตะวันตก กล่าวได้ว่าทฤษฎีดนตรีของกรีก

2. สมัยโรมัน(Roman)

หลังจากกรีกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักร โรมันในปี 146 ปีก่อนคริสตกาล อารจักรโรมันรับเอาวัฒนธรรมดนตรีของกรีกไปทั้งหมด ใช้รูปแบบการร้องเสียงเดียว (Monophony) เรียกว่า เพลงชอง (Plain Song) หรือแซนด์ (Chant)

นักปราชญ์ทางดนตรีสมัยโรมันยึดทฤษฎีดนตรีของกรีกเป็นหลักแล้วนำมาผสมผสานกับทัศนคติแบบเฮลลนิสติกเช่น โพลติอุส (Plotinus 205-270 A.D.) และศิษย์ของเขาคนหนึ่งชื่อ พอร์ฟีรี (Porphyry 233-304 A.D.) ก็ได้เผยแพร่สั่งสอนทฤษฎีแบบเพลโตนิคใหม่ (Neo-Platonic) โพลติอุสได้ย้ำถึงอำนาจที่ดนตรีมีต่อจิตใจ และจรรยาธรรมของมนุษย์มีอำนาจในการชำระล้างจิตใจให้บริสุทธิ์ทำให้พบความสุขและความดีงาม และในทางตรงกันข้ามดนตรีอาจมีอำนาจทำลายหากใช้ไปในทางที่ผิดดังนั้นจึงได้มีความพยายามที่จะอนุรักษ์ และกวดขันดนตรีที่ใช้ประกอบพิธีศาสนาและที่บรรเลงสำหรับการทหาร

ในสมัยหลังๆการดนตรีได้เสื่อมลงมากเพราะถูกนำไปบรรเลงประกอบในโอกาส และสถานที่ซึ่งไม่เหมาะสมและการจัดการบรรเลงดนตรีแบบโอ้อ่า ไม่เป็นที่สบอารมณ์หม่นนักปราชญ์ทางดนตรีประเภทอนุรักษ์นิยมเท่าใดนัก เช่นการจัดแสดงดนตรีวงมทิมา (Monter concert) ในสมัยของคารินุส (Carinus 284 A.D.) ได้มีการบรรเลงดนตรีที่ประกอบด้วยทรัมเปต100 ชิ้น แตร (Horn) 100 ชิ้นและเครื่องดนตรีอื่นๆ อีก 200 ชิ้นถ้าจะกล่าวถึงชีวิตของนักดนตรีในสมัยนั้นก็พูดได้ว่า คึกคักมากสมาคมสำหรับนักดนตรีอาชีพได้รับการจัดตั้งกันมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 7 ก่อนคริสตกาล มีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิให้แก่สมาชิกในรุ่นหลังๆ

3. สมัยกลาง (The Middle Ages) (ค.ศ. 450 – 1450)

สมัยกลางคือ ระยะเวลาจากคริสต์ศตวรรษที่ 5 จนถึงปลายศตวรรษที่ 14 (ค.ศ.450-1450) สมัยนี้เจริญสูงสุดเมื่อประมาณศตวรรษที่ 12-13 ศาสนามีอำนาจสูงมากทั้งด้านปัญญาและสปีริต ทำให้คนสามารถรวมกันได้หลังจากนั้นก็เริ่มเสื่อมลงแล้วติดตามด้วยสงครามร้อยปี ระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศสหลังจากสงครามก็มีการแตกแยกเกิดขึ้นในสมัยนี้เริ่มมีหลักฐานเกี่ยวกับเพลงคฤหัสถ์ (Secular music) ซึ่งเป็นเพลงขับร้องเพื่อความรื่นเริงได้รับความนิยมและแพร่หลายมากในประเทศต่างๆ ทางยุโรปตะวันตก นอกเหนือไปจากเพลงโบสถ์ (Church music) ซึ่งเพลงทั้งสองประเภทนี้มีลักษณะต่างกันคือ เพลงโบสถ์ซึ่งมีหลักฐานมากก่อนมีลักษณะเป็นเพลงร้องเสียงเดียวมักไม่มีดนตรีประกอบ ไม่มีอัตราจังหวะร้องเป็นภาษาละตินมีช่วงกว้างของทำนองจำกัด บันทึกเป็นภาษาตัวโน้ตที่เรียกว่า Neumatic notation เพลงคฤหัสถ์หรือเพลงที่ชาวบ้านร้องเล่นกันนอกวัดมีลักษณะเป็นเพลงร้องเสียงเดียว ที่มักจะมีดนตรีเล่นประกอบเป็นเพลงที่มีอัตราจังหวะปกติมักเป็นในจังหวะ 3/4 มีจังหวะสม่ำเสมอเป็นรูปแบบซ้ำทวน ทำนองเป็นตอนๆ มีตอนที่เล่นซ้ำ

ส่วนตอนปลายสมัยกลางคือราว ค.ศ. 1100-1400 นั้น ลักษณะของดนตรีเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปคือในช่วงเวลาประมาณ 300 ปีระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 12-14 ดนตรีในวัดมีรูปแบบเปลี่ยนไปจากตอนต้นของสมัยกลางกล่าวคือ ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 9 เป็นต้นมา เพลงแซนด์ที่รู้จักกันในนามของเกรกอเรียน แซนด์ (Gregorian Chant) ได้รับการพัฒนามาเป็นรูปของการขับร้องแบบสอดประสานหรือ โพลีโฟนี (Polyphony) จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 13 ลักษณะของเพลงที่สำคัญในสมัยนี้ คือ ออร์แกนัม (Organum) คือ การร้องในลักษณะของ **การร้องประสานเสียง** [6] สองแนว โดยใช้ระดับขึ้นคู่เสียงคู่สี่เป็นหลักและเคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน ระยะต่อมาการเคลื่อนที่เริ่มไม่จำกัดทิศทางและท้ายที่สุดมีออร์แกนัมแบบเสียงที่สอง (เสียงต่ำ) ร้องโน้ตยาวๆ เพียง 1 ตัว ในขณะที่เสียงหนึ่ง (เสียงสูง) ร้องโน้ต 5-10 ตัวเนื่องจากออร์แกนัมเป็นเพลงที่พัฒนามาจากดนตรีในวัด หรือเพลงโบสถ์จึงเป็นเพลงที่ไม่มีอัตราจังหวะในระยะแรกต่อมาจึงเริ่มมีลักษณะของอัตราจังหวะกล่าวได้ว่า ในช่วงเวลานี้สิ่งสำคัญเกิดขึ้นคือการร้องแบบสองทำนองเริ่มเกิดขึ้นแล้วอย่างเด่นชัดเป็นลักษณะของการสอดประสาน

4. สมัยเรอเนซองส์ [7] (The Renaissance) (ค.ศ. 1450 – 1600)

ลักษณะของคนตรีในสมัยรีเนซองส์นี้ยังคงมีรูปแบบคล้ายในสมัยศิลปะใหม่ แต่ได้มีการปรับปรุงพัฒนา รูปแบบมากขึ้น ลักษณะการสอดประสานทำนองยังคงเป็นลักษณะเด่น เพลงร้องยังคงนิยมกัน แต่เพลงบรรเลงเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 15 และ 16 รูปแบบของคนตรีมีความแตกต่างกันดังนี้

ในศตวรรษที่ 15 ประชาชนทั่วไปได้หลุดพ้นจากการปกครองระบอบศักดินา (Feudalism) มนุษยนิยม (Humanism) ได้กลายเป็นลัทธิสำคัญทางปรัชญาศิลปินผู้มีชื่อเสียง คือ **โลเร็นโซ กิแบร์ตี** **โคนาเตลโล เลโอนาร์โด ดา วินชี**

เพลงมักจะมี 3 แนวโดยแนวบนสุดจะมีลักษณะนำसानใจกว่าแนวอื่นๆ เพลงที่ประกอบด้วยเสียง 4 แนวในลักษณะของโชปราโน อัลโต เทเนอร์ เบสเริ่มนิยมประพันธ์กันซึ่งเป็นรากฐานของการประสานเสียง 4 แนว ในสมัยต่อๆ มาเพลงโบสถ์จำพวกแมสซึ่งพัฒนามาจากแซทที่มีการประพันธ์กันเช่นเดียวกับในสมัยกลางเพลงโมเตต์ยังมีรูปแบบคล้ายสมัยศิลปะใหม่ ในระยะนี้เพลงคลุหส์ต์เริ่มมีการสอดประสานเกิดขึ้น คือ เพลงประเภทซังซองแบบสอดประสาน (Polyphonic chanson) ซึ่งมีแนวทำนองเด่น 1 แนวและมีแนวอื่นสอดประสานแบบล้อกัน (Imitative style) ซึ่งมีแนวโน้มนำเป็นลักษณะของการใส่เสียงประสาน (Homophony) ลักษณะล้อกันแบบนี้เป็นลักษณะสำคัญของเพลงในสมัยนี้ นอกจากนี้มีการนำรูปแบบของโมเตต์มาประพันธ์เป็นเพลงแมส และการนำหลักของแคนนอนมาใช้ในเพลงแมสด้วย

ในศตวรรษที่ 16 นี้ เพลงร้องแบบสอดประสานทำนองพัฒนาจนมีความสมบูรณ์แบบ เพลงร้องยังคงเป็นลักษณะเด่นแต่เพลงบรรเลงก็เริ่มนิยมกันมากขึ้น เพลงโบสถ์ยังมีอิทธิพลจากเพลงโบสถ์ของโรมัน แต่ก็มีเพลงโบสถ์ของนิกายโปรเตสแตนต์เกิดขึ้นการประสานเสียง เริ่มมีหลักเกณฑ์มากขึ้นการใช้การประสานเสียงสลับกับการล้อกันของทำนองเป็นลักษณะหนึ่งของเพลงในสมัยนี้การแต่งเพลงแมส และโมเตต์ นำหลักของการล้อกันของทำนองมาใช้แต่เป็นแบบฟิวก์ (Fugue) ซึ่งพัฒนามาจากแคนนอน คือ การล้อของทำนองที่มีการแบ่งเป็นส่วนๆที่สลับซับซ้อนมีหลักเกณฑ์มากขึ้น ในสมัยนี้มีการปฏิวัติทางดนตรีเกิดขึ้นในเยอรมันซึ่งเป็นเรื่องของความขัดแย้งทางศาสนากับพวกโรมันแคธอลิก จึงมีการแต่งเพลงขึ้นมาใหม่โดยใช้กฎเกณฑ์ใหม่ด้วยเพลงที่เกิดขึ้นมา

ใหม่เป็น **เพลงสวด** ที่เรียกว่า "โคราล" (Chorale) ซึ่งเป็นเพลงที่นำมาจากแซทแต่ใส่อัตราจังหวะเข้าไป นอกจากนี้ยังเป็นเพลงที่นำมาจากเพลงคลุหส์ต์โดยใส่เนื้อเป็นเรื่องศาสนาและเป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ด้วยเพลง ในสมัยนี้เริ่มมีอัตราจังหวะแน่นอนเพลงคลุหส์ต์มีการพัฒนาทั้งใช้ผู้ร้องและการบรรเลงกล่าวได้ว่าดนตรีในศตวรรษนี้มีรูปแบบ ใหม่ๆ เกิดขึ้นและหลักการต่างๆ มีแบบแผนมากขึ้น

ในสมัยนี้มนุษย์เริ่มเห็นความสำคัญของดนตรีมาก โดยถือว่าดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนนอกจากจะให้ดนตรีในศาสนาสืบเนื่องมาจากสมัยกลาง (Middle Ages) แล้วยังต้องการดนตรีของคลุหส์ต์ (Secular Music) เพื่อพักผ่อนในยามว่าง เพราะฉะนั้นในสมัยนี้ดนตรีของคลุหส์ต์ (Secular Music) และดนตรีศาสนา (Sacred Music) มีความสำคัญเท่ากัน

5. สมัยบาโรก [8] (The Baroque Age) (ค.ศ. 1600 -1750)

เริ่มตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 และมาสิ้นสุดลงราวกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งเป็นเวลารวม 150 ปีเนื่องจากสมัยบาโรกเป็นสมัยที่ยาวนานรูปแบบของเพลง จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาอย่างไรก็ตามรูปแบบของเพลงที่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะเด่นที่สุดของคนตรี

บาโรกได้ปรากฏในบทประพันธ์ของ **เจ.เอส.บาค** และออร์ซฟริเดริกเฮนเดลซึ่งคีตกวีทั้งสองนี้ได้แต่งขึ้นในช่วงเวลาครึ่งแรกของศตวรรษที่ 18 ในตอนต้นสมัยบาโรกคีตกวีส่วนมากได้เลือกนิยมสไตล์โพลีโฟนี (Polyphony) ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาซึ่งแนวขับร้องแต่ละแนวในบทเพลงต่างมีความสำคัญทัดเทียมกันและหันมาสนใจสไตล์โมโนดี (Monody) ซึ่งในบทเพลงจะมีแนวขับร้องเพียงแนวเดียวดำเนินทำนองและมีแนวสำคัญที่เรียกในภาษาอิตาเลียนว่า "เบสโซคอนตินิวโอ (Basso Continuo)" ทำหน้าที่เสียงคลอเคลื่อนที่ตลอดเวลาประกอบ ทำให้เกิดคอร์ด์ขึ้นมา อย่างไรก็ตามคีตกวีรุ่นต่อมาก็มิได้เลิกสไตล์โพลีโฟนีเสียเลยที่เดียวหากยังให้ไปปรากฏในดนตรีคีร์บอร์คในแบบแผนของฟิวก์ (Fugue) ออร์แกนโคราล (Organchorale) ตลอดจนทอคคาตา (Tocatta) ซึ่งแต่งโดยใช้เทคนิคเคาน์เตอร์พอยท์ (Counterpoint)

ส่วนดนตรีศาสนาในแบบแผนต่างๆ เช่น ออราทอริโอ แมส พาสชัน คันทาตาในศาสนา (Church Cantata) ก็ตกวิถีนิยมแต่งกันไว้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “แมสในปี โมเนออร์” ของ เจ.เอส. บาค และออราทอริโอ เรื่อง “The Messiah” ของเฮนเดลจัดได้ว่าเป็นดนตรีศาสนาที่เด่นที่สุดของสมัยนี้

ลักษณะสำคัญอีกอย่างหนึ่งของดนตรีสมัยบาโรกคือ การทำให้เกิด “ความตัดกัน” (Contrasting) เช่น ในด้าน ความเร็ว – ความช้า ความดัง – ความค่อยการบรรเลงเดี่ยว – การบรรเลงร่วมกัน วิธีเหล่านี้พบในงานประเภท ตรีโอโซนาตา (Trio Sonata) คอนแชร์โต กรอซโซ (Concerto Grosso) ซิมโฟเนีย (Symphonia) และคันทาตา (Cantata) ตลอดสมัยนี้คีตกวีมิได้เขียนบทบรรเลงส่วนใหญ่ของเขาขึ้นอย่างครบบริบูรณ์ทั้งนี้ เพราะเขาต้องการให้ผู้บรรเลงมีโอกาสแสดงความสามารถในการเล่นโดยอาศัยศิลปภูมิภาหรือการค้นสด (Improvisation) และการประดิษฐ์เม็ดพราย (Ornamentation) ในแนวของตนเอง

นอกจากนี้ ในสมัยบาโรกนี้การบันทึกตัวโน้ตได้รับการพัฒนามาจนเป็นลักษณะการบันทึกตัวโน้ตที่ใช้ในปัจจุบัน คือการใช้บรรทัด 5 เส้น การใช้กุญแจซอล (G Clef) กุญแจฟา (F Clef) กุญแจอัลโตและกุญแจเทเนอร์ (C Clef) มีการใช้สัญลักษณ์ตัวโน้ตและตัวหยุดแทนความยาวของจังหวะและตำแหน่งของตัวโน้ตบรรทัด 5 เส้น แทนระดับเสียงและยังมีตัวเลขบอกอัตราจังหวะมีเส้นกันห้องและสัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อใช้บันทึกลักษณะของเสียงดนตรี

6. สมัยคลาสสิก (The Classical Period) (ค.ศ. 1750 -1820)

ดนตรีในสมัยคลาสสิกมีลักษณะเฉพาะคือมี โครงสร้าง (Structure) ที่ชัดเจนขึ้นการค้นหาความอิสระในด้านวิชาการลักษณะของดนตรีในสมัยคลาสสิกที่เปลี่ยนไปจากสมัยบาโรกที่เห็นได้ชัดคือ การไม่นิยมการสอดประสานของทำนองที่เรียกว่า เคาท์เตอร์พอยท์ (Counterpoint) หันมานิยมการเน้นทำนองหลักเพียงทำนองเดียวโดยมีแนวเสียงอื่นประสานให้ทำนองไพเราะขึ้นคือ การใส่เสียงประสานลักษณะของบาโซ คอนตินูโอเลิกใช้ไปพร้อมๆกับการสร้างสรรค์แบบอิมโพรไวเซชัน (Improvisation) ผู้ประพันธ์นิยมเขียนโน้ตทุกแนวไว้ ไม่มีการปล่อยให้ผู้บรรเลงแต่งเติมเองลักษณะของบทเพลงก็เปลี่ยนไปเช่นกัน

ศูนย์กลางของสมัยคลาสสิกตอนต้นคือ เมืองแมนฮิมและกรุงเวียนนาโรงเรียนแมนฮิมจัดตั้งขึ้นโดย Johann Stamitz ซึ่งเป็นนักไวโอลิน และเป็นผู้ควบคุม Concert ของ The Mannheim orchestra เขาเป็นผู้พัฒนาสไตล์ใหม่ของการประพันธ์ดนตรี (Composition) และการเรียบเรียงสำหรับ **วงออร์เคสตรา (Orchestration)** [9] และยังพัฒนา The sonata principle in

1st movement of symphonies, second theme of Stamitz ตรงกันข้ามกับ 1st theme ซึ่ง Dramatic, striking หรือ Incisive (เชือดเฉือน) เขามักเพิ่มการแสดงออกที่เป็นท่วงทำนองเพลงนำไปสู่บทเพลงในซิมโฟนีการเปลี่ยนความดัง - ค่อย (Dynamic) อย่างฉับพลันในช่วงสั้นๆได้รับการแสดงครั้งแรกโดย Mannheim orchestra เขายังขยาย Movement scheme of symphony จากเร็ว-ช้า-เร็ว เป็น เร็ว – ช้า – minuet – เร็ว (minuet คือดนตรีบรรเลงเพื่อการเต้นรำคู่ในจังหวะช้า 3 จังหวะ) ใช้ครั้งแรกโดย GM Monn แบบแผนนี้กลายเป็นมาตรฐานในซิมโฟนีและสตริงควอเตต (String quartet)

สมัยคลาสสิกนี้จัดได้ว่าเป็นสมัยที่มีการสร้างกฎเกณฑ์รูปแบบในทุกๆ อย่างเกี่ยวกับการประพันธ์เพลงซึ่งในสมัยต่อมาได้นำรูปแบบในสมัยนี้มาใช้และพัฒนาให้ลึกซึ้ง หรือแปรเปลี่ยนไปเพลงในสมัยนี้เป็นดนตรีบริสุทธิ์ส่วนใหญ่ กล่าวคือ เพลงที่ประพันธ์ขึ้นมาเป็นเพลงซึ่งแสดงออกถึงลักษณะของดนตรีแท้ๆมิได้มีลักษณะเป็นเพลงเพื่อบรรยายถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ซึ่งเป็นลักษณะที่มีกฎเกณฑ์ ไม่มีการใส่หรือแสดงอารมณ์ของผู้ประพันธ์ลงในบทเพลงมากนัก ลักษณะของเสียงที่ดัง - ค่อย ค่อยๆ ดัง และค่อยๆเบาลง

7. สมัยโรแมนติก (The Romantic Period) (ค.ศ. 1820 – 1900)

ที่มา : http://www.youtube.com/watch?v=_Sbyp0K1Xik

สมัยโรแมนติกเริ่มต้นขึ้นในตอนต้นของศตวรรษที่ 19 แต่รูปแบบของดนตรีโรแมนติกเริ่มเป็นรูปแบบขึ้นในตอนปลายของศตวรรษที่ 18 แล้วโดยมีเบโรเฟนเป็นผู้นำ และเป็นรูปแบบของเพลงที่ยังคงพบเห็นแม้ในศตวรรษที่ 20 นี้ สมัยนี้เป็นดนตรีที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกของ ผู้ประพันธ์อย่างมากผู้ประพันธ์เพลงในสมัยนี้ไม่ได้แต่งเพลงให้กับเจ้านายของคณคังในสมัยก่อนๆ ผู้ประพันธ์เพลงแต่งเพลงตามใจชอบของตน และขายต้นฉบับให้กับสำนักพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ลักษณะดนตรีจึงเป็นลักษณะของผู้ประพันธ์เอง

ลักษณะต่างๆ ไปของการดนตรีในสมัยโรแมนติก (ไอแสง สุชะวณะ. 2535:111) มีดังนี้

(1) คีตกวีสมัยนี้มีความคิดเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สามารถแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างมีอิสระไม่จำเป็นต้องสร้างความงามตามแบบแผนวิธีการ และไม่ต้องอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ใดทั้งนี้เพราะเขาไม่ได้อยู่ในความอุปถัมภ์ของ โบสถ์เจ้านาย และขุนนางเช่นคีตกวีสมัยคลาสสิกอีกต่อไป

- (2) ใช้อารมณ์และจินตนาการเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน
- (3) ลักษณะที่เปลี่ยน ไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของ “ลัทธิชาตินิยม” (Nationalism)
- (4) ลักษณะที่ยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลของ “ลัทธินิยมเยอรมัน” (Germanism)
- (5) ลักษณะภายในองค์ประกอบของดนตรี โดยตรง

5.1) ทำนองลีลาและบรรยากาศของทำนองเน้นความรู้สึก และอารมณ์ของบุคคลมากขึ้นมีแนวเหมือนแนวสำหรับขับร้องมากขึ้น และความยาวของวลี (Phrase) ก็เปลี่ยนแปลงไปโดยไม่จำกัด

5.2) การประสานเสียง โครงสร้างของคอร์ดและลำดับการใช้คอร์ด มีเสถียรภาพมากขึ้นการใช้คอร์ด 7 คอร์ด 9 อย่างมีอิสระ และการย้ายบันไดเสียงแบบโครมาติก (Chromatic Modulation) มีบทบาทที่สำคัญ

5.3) ความสำคัญของเสียงหลัก (Tonality) หรือในคีย์ยังคงมีอยู่แต่เริ่มคลุมเครือ หรือเลื่อนกลางไปบ้างเนื่องจากบางครั้งมีการเปลี่ยนบันไดเสียงออกไปใช้บันไดเสียงที่เป็นญาติห่างไกลบ้างหรือ Chromatic Modulation

5.4) พื้นผิวในสมัยนี้โซโมโพนียังคงมีความสำคัญมากกว่าแคนเตอร์พอยท์

5.5) ความดังเบาของเสียง (Dynamics) ในสมัยนี้ได้รับการเน้นให้ชัดเจนทั้งความดังและความเบาจนเป็นจุดเด่นจุดหนึ่ง

8. สมัยอิมเพรสชันนิสติก (The Impressionistic Period) (ค.ศ. 1890 – 1910)

ในตอนปลายของศตวรรษที่ 19 จนถึงตอนต้นของศตวรรษที่ 20 (1890-1910) ซึ่งอยู่ในช่วงของสมัยโรแมนติกได้มีดนตรีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย คลอด เดอบุสซี (Claude, Debussy) ผู้ประพันธ์เพลงชาวฝรั่งเศส ดนตรีอิมเพรสชันนิสติก ก่อให้เกิดความประทับใจและแตกต่างจากดนตรีโรแมนติกซึ่งก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ ลักษณะต่างๆ ไปของดนตรีอิมเพรสชันนิสติกเต็มไปด้วยจินตนาการที่เฟื่องฝันอารมณ์ที่ล่องลอยอย่างสงบ และความนุ่มนวลละมุนละไมส่วน ในด้านเทคนิคดนตรีอิมเพรสชันนิสติกได้

เปลี่ยนแปลงบันไดเสียงเสียใหม่แทนที่จะเป็นแบบเดี่ยโทนิค (Diatonic) ซึ่งมี 7 เสียงอย่างเพลงทั่วไป กลับเป็นบันไดเสียงที่มี 6 เสียง (ซึ่งระยะห่างหนึ่งเสียงเต็มตลอด) เรียกว่า "โฮลโทนสเกล" (Whole – tone Scale) นอกจากนี้คอร์ดทุกคอร์ดยังเคลื่อนไปเป็นคู่ขนานที่เรียกว่า "Gliding Chords" และส่วนใหญ่ของบทเพลงจะใช้ลีลาที่เรียบและนุ่มนวล เนื่องจากลักษณะของบันไดเสียงแบบเสียงเต็มนี้เองบางครั้งทำให้เพลงในสมัยนี้มีลักษณะลึกลับไม่กระจ่างชัด ลักษณะของความรู้สึกที่ได้จากเพลงประเภทนี้ จะเป็นลักษณะของความรู้สึก "คล้าย ๆ ว่าจะเป็น..." หรือ "คล้าย ๆ ว่าจะเหมือน..." มากกว่าจะเป็นความรู้สึกที่แน่ชัดลงไปว่าเป็นอะไร

9. สมัยศตวรรษที่ 20 – ปัจจุบัน (The Twentieth Century) (ค.ศ. 1900 – ปัจจุบัน)

ในยุคสมัยนี้มีความเจริญทางด้านการศึกษาความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์การขนส่ง การสื่อสาร คอมพิวเตอร์ฯ ทำให้แนวความคิดทัศนคติของมนุษย์เราเปลี่ยนแปลงไปและแตกต่างจากแนวคิดของคนในสมัยก่อนๆ จึงส่งผลให้ดนตรีมีการพัฒนาเกิดขึ้นหลายรูปแบบคีตกวีทั้งหลายต่างก็ได้พยายามคิดวิธีการแต่งเพลง การสร้างเสียงใหม่ๆ รวมถึงรูปแบบการบรรเลงดนตรีความเปลี่ยนแปลงในทางดนตรีของคีตกวีในศตวรรษ คือ คีตกวีมีความคิดที่จะทดลองสิ่งใหม่ๆ แสวงหาทฤษฎีใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อรองรับความคิดสร้างสรรค์กับสิ่งใหม่ๆ ให้กับตัวเองดนตรีในศตวรรษที่ 20 นี้กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะของดนตรีที่มีหลายรูปแบบ นอกจากนี้ยังมีการใช้บันไดเสียงมากกว่า 1 บันไดเสียงในขณะเดียวกันที่เรียกว่า "โพลีโทนาลิตี" (Polytonality) ในขณะที่การใช้บันไดเสียงแบบ 12 เสียง ที่เรียกว่า "อโทนาลิตี" (Atonality) เพลงจำพวกนี้ยังคงใช้เครื่องดนตรีที่มีมาแต่เดิมเป็นหลักในการบรรเลง

ดนตรีในศตวรรษที่ 20

นี่ไม่อาจที่จะคาดคะเนได้มากนักเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การเดินทางวัฒนธรรมคนในโลกเริ่มใกล้ชิดกันมากขึ้น (Globalization) โดยใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต (Internet) ในส่วนขององค์ประกอบทางดนตรีในศตวรรษนี้มีความซับซ้อนมากขึ้น มาตรฐานของรูปแบบที่ใช้ในการประพันธ์และการทำเสียงประสาน โดยยึดแบบแผนมาจากสมัยคลาสสิกได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและสร้างทฤษฎีขึ้นมาใหม่ เพื่อรองรับดนตรีอีกลักษณะคือบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นมา เพื่อบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเสียงเกิดขึ้นจากคลื่นความถี่จากเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic) ส่งผลให้บทเพลงมีสีสันของเสียงแตกต่างออกไปจากเสียงเครื่องดนตรีประเภทธรรมชาติ (Acoustic) ที่มีอยู่ อย่างไรก็ตามการจัดโครงสร้างของดนตรียังคงเน้นที่องค์ประกอบหลัก 4 ประการเหมือนเดิม กล่าวคือ ระดับเสียงความดังค่อยของเสียง ความสั้นยาวของโน้ต และสีสันของเสียง

แหล่งข้อมูลวิดีโอเพิ่มเติม

- [1] <http://www.youtube.com/watch?v=ICQBuh5Cia8>
- [2] <http://www.youtube.com/watch?v=QIGZ-VsuGRU>
- [3] http://www.youtube.com/watch?v=eAScDaCQLOk&list=PL002gCiaVJvwptB_t-AZ4nXI4v5jC0dQn
- [4] <http://www.youtube.com/watch?v=4gKM-HadGUg>
- [5] http://www.youtube.com/watch?v=PW29XI_MO8k
- [6] <http://www.youtube.com/watch?v=r6N23szwJIQ>
- [7] http://www.youtube.com/watch?v=uJk2BP-Uo_Q
- [8] http://www.youtube.com/watch?v=RWZHSB_OhuY
- [9] <http://www.youtube.com/watch?v=2-GajQxPYRA>

